

KLASSE!

ONDOGMATISCHE KRANT VOOR HET LINKSE DEBAT, DIRECTE ACTIE EN EEN BREDE BEWEGING

Nr 3 | 2008

Vandaag utopie, morgen realiteit

Aan elk wereldrijk komt een einde. Zelfs de machtigste, de grootste, die de meeste militaire pracht en praal tentoonstelden, zijn uiteindelijk verdwenen; door de knieën gegaan, afgebrokkeld, soms rechtstreeks verslagen maar meestal simpelweg over de houdbaarheidsdatum heen geraakt en in de steek gelaten door hun eigen onderdanen.

★ DE POLDERZAPATISTAS

FOTO: HANS FOTO

Bij de Europese Unie bleek het verzadigingspunt achteraf ergens in maart 2009 te liggen. De druppel die de bak deed overlopen was het pakket nieuwe maatregelen om migranten buiten de poort te houden en degenen die desondanks kwamen het leven onmogelijk te maken. Ze hadden wat zo mooi heette een 'nieuwe terugkeerrichtlijn' bedacht die het de regeringen van de lidstaten van de EU mogelijk maakte om illegaal verklaarde mensen zelfs anderhalf jaar vast te zetten en ze na het uitzetten jarenlang de toegang tot de EU te verbieden. De gevangenissen waar ze die misdaden pleegden, waren dermate bruut dat zelfs keurige mensenrechtenorganisaties ze onwettig verklaarden. Dat was niet langer te verkopen.

Illegale stakingen

Regeringen in de landen van herkomst begonnen te weigeren handelsverdragen met de EU te tekenen op grond van de schandalige behandeling van hun burgers. Hierdoor geïnspireerd, begonnen Afrikaanse, Aziatische en Latijns-Amerikaanse migrantenorganisaties in heel Europa hun informele netwerken te benutten om te demonstreren en te staken: Nederlandse gezinnen hadden opeens niemand meer om op hun kinderen te letten en schoon te maken. Moeders konden niet meer naar hun werk omdat de Filippijnse vrouwen in plaats van te werken dagelijkse sit-ins op het centrale plein hielden om te beraden hoe verder te handelen. Alle kantoren van het financiële centrum in Londen werden niet meer schoongemaakt en de metro moest stoppen omdat de Afrikaanse metro-arbeiders het ook voor gezien hielden. De *sans papiers* in Frankrijk slaagden er in alle ongedocumenteerde migranten op nationaal niveau aan het staken te krijgen, waarna een week later hun gedocumenteerde collega's zich er bij voegden.

Zeepbel

Daar kwam bij dat in verschillende EU-lidstaten bij referenda tegen het heersende beleid gestemd werd, nadat ze dat in een neoliberale grondwet probeerden te verankeren. Toen tegelijkertijd wereldwijd de financiële zeepbellen van de bankiers begonnen te knappen, en die honderden miljarden staatssteun kregen, terwijl de pizzeria om de hoek de deurwaarder met een paar smerissen op bezoek kreeg als ze te laat waren met het betalen van de elektriciteitsrekening, was de maat meer dan vol.

LEES VERDER OP PAGINA 2 ➘

Klasse! Nr.3!

Dit is het derde nummer van Klasse!, een krant die is begonnen om de vele linkse politieke initiatieven die er in Nederland zijn, meer bekendheid te geven. De oplage is wederom 5.000 exemplaren. Het idee is dat iedereen die dat wil Klasse! helpt verspreiden door een stapeltje mee te nemen en in eigen omgeving te verdelen. Op de website • www.globalinfo.nl/klasse vind je waar je de krant kunt vinden of hoe je die kunt bestellen.
Het drukken van de krant kost best een hoop geld (zo'n 1.000 euro per keer). We zouden giften daarom zeer waarderen. Ons gironummer is 9554857 (tnv. Het Lab in Amsterdam)

X – Y = 40!

XminY is dit jaar 40 jaar jong. Geef ze geld en nieuwe donateurs cadeau.
giro 609060 Amsterdam

Voedselcrisis zonder schaarste en schaamte

Sinds 2007 zijn de prijzen van basisvoedselgewassen als rijst, maïs en tarwe plotseling sterk gestegen. Hoewel de prijzen van sommige voedselgewassen inmiddels weer wat zijn gedaald, verwachten deskundigen dat ze de komende tien jaar extreem hoog zullen blijven.

Dat betekent voor veel arme mensen dat ze honger moeten lijden omdat ze geen voedsel kunnen kopen, of minder dan ze nodig hebben. Het aantal mensen die dat lot al trof – naar schatting 850 miljoen – is nu toegenomen met ettelijke miljoenen. Ondertussen gaat het met de multinationals die de grondstoffen verhandelen, en de supermarktconcerns die ze verkopen, beter dan ooit...

De reden dat de prijsstijgingen in het mondiale Noorden nieuws werden en op de politieke agenda kwamen te staan, was dat een groeiend deel van de hongerigen weigerde om z'n lot te aanvaarden en in opstand kwam. Het begon in 2007 in Mexico met de 'tortillademonstraties' en in het voorjaar van 2008 stonden veel andere plekken op aarde in vuur en vlam. Alarmerend – voor de machthebbers en systeemondersteuners – was het feit dat de voedselrellen over de hele aardbol verspreid plaatsvonden. Het waren niet alleen de 'gebruikelijke hongerslachtoffers' in sub-Saharaans Afrika, maar ze organiseerden zich klaarblijkelijk ook. Zoals op Haïti waar in april 2008 regeringsgebouwen bestookt werden door woedende menigtes. Er vielen zelfs verschillende doden onder de demonstranten en uiteindelijk moest de regering daar wegens de protesten aftreden.

Zoek de schuldige

In de Westerse media en politieke kringen viel vervolgens een soort woordenspel waar te nemen over de oorzaken van de 'voedselcrisis' [1]). Aanhangers van het huidige mondiale economische (markt)systeem legden daarbij de nadruk op efficiëntie. De landbouw zou op veel plekken niet professioneel genoeg worden aangepakt; alles

LEES VERDER PAGINA 6 ➘

COLUMN

Klas! Op deze plaats in de Klasse werd tot voorheen bericht over de opstand die eind vorig jaar uitbrak op middelbare scholen door heel Nederland. ★ **UNIVERSITAIRE ACTIVISTEN**

UvA

Ditmaal een bericht met de stand van zaken op de Universiteit van Amsterdam, die ondanks haar reputatie een relatief rustige periode achter de rug heeft. Ook hier ontbrak het vaak aan continuïteit en zijn het vaak clubs met een korte levensduur die tijdelijk het ware actiewezen op zich namen. Sinds eind 2006 lopen de Universitaire Activisten op de UvA rond, die al tal van activiteiten ontplooid hebben, voor- en tegenspoed hebben gekend en het nieuwe academische jaar met nieuwe plannen beginnen.
Aanvankelijk was het idee om zo veel mogelijk linkse studenten onder dezelfde paraplu te verenigen en in feite een nieuwe Amsterdamse studentenbeweging op poten te zetten. Er werd massaal aangemeld voor de mailinglist en de universitaire pers besteedde er veel aandacht aan. Ondertussen was een kerngroep hard bezig zich wegwijs te maken binnen verschillende sociale bewegingen in Nederland. Universitaire activisten waren betrokken bij de organisatie van de Top van Onderop en de Nederland bekent Kleur-demonstratie, de G8 mobilisatie, Palestinademonstraties en lezingen over de oorlog in Irak.

Ondertussen in Frankrijk..

Ondanks deze goede resultaten en ervaringen is het na twee jaar duidelijk dat er op de universiteit weinig actieve belangstelling bestaat voor collectieven die zich met dergelijke zaken bezig houden. Het oorspronkelijke idee van een herleving van een studentenbeweging staat dan ook even in de wacht en er zal daarom dit jaar ingezet worden op een andere koers. Er zal geprobeerd worden de link van andere sociale bewegingen met de universiteit te versterken en deze zichtbaarder te maken en toegankelijker voor geïnteresseerde studenten. Centraal daarin staat een actieagenda met alle relevante, links-radicale demonstraties, debatten en infoavonden, die elke week in alle gebouwen komt te hangen en gepubliceerd zal worden in verschillende studentenmedia zoals de Folia. Daarnaast zullen er regelmatig sticker- en postersessies gehouden in een herkenbare stijl, posters van andere activiteiten verspreid worden en wordt met ingang van het nieuwe jaar begonnen met de distributie van het blad dat u nu in handen heeft.

Meer informatie
- www.universitaireactivisten.nl

Vervolg van pagina 1

Vandaag utopie, morgen realiteit

De partijpolitieke / corporate machthebbers hebben nog een tijd geprobeerd de tegenstand botweg te negeren door gewoon door te gaan met hun tergende verdragen en eindeloze vergaderingen in glaspaleizen, terwijl ze de bevolking van de landen die tegengestemd hadden, onomwonden bedreigden met 'wraakacties'.

"...And some of you have come from areas where your quest for freedom left you battered by the storms of persecution and staggered by the winds of police brutality. You have been the veterans of creative suffering. Continue to work with the faith that unearned suffering is redemptive..." **Martin Luther King**

Toen in maart 2009 op een Eurotop in Brussel het nieuwe migratiebeleid formeel goedgehamerd had moeten worden, en door een samenspel van factoren de bureaucraten hun kantoren niet meer konden bereiken, begon de rij domino's te schommelen en zette de ineenstorting in. Zo'n 20.000 mensen waren naar de Belgische hoofdstad gekomen om de functionarissen het werken onmogelijk te maken. Ze moesten daarvoor de hele dag barricades opwerpen en aanvallen van de politie weerstaan, die aan het eind van de dag echter ook grotendeels ophield met werken omdat een deel van hen wegens lage lonen en privatisering van de veiligheidsdiensten informeel in staking was gegaan. Dat waren alleen nog maar de politieke protesten.

"Some of us are illegal, and some are unwanted. Our work contract's out and we have to move on; Six hundred miles to that Mexican border,
They chase us like outlaws, like rustlers, like thieves."
'Til we outnumber them - Woody Guthrie

Wat doorslaggevend was, was dat zonder enige centrale regie ook elders groepen mensen lokaal aan de slag waren gegaan, die vaak niet eens wisten dat er zo'n protest in Brussel was. Zo had een groep van enkele honderden mensen in Zwolle het stadspark bezet en onafhankelijk verklaard: "Hier gelden de EU-wetten niet, is iedereen gelijk en hebben we het privebezit afgeschaft. Er is allang genoeg voor iedereen" meldden borden aan de ingang. Overal in het land, en al snel in heel Europa, werden ook instellingen, auto's en personeel van het internationale bewakingsconcern 'Group 4 Securicor' aangevallen en gesaboteerd omdat bekend was dat zij verantwoordelijk waren voor de bewaking in de bajesboten en stelselmatig gevangenen mishandelden. In Spanje was een nationale staking op gang gekomen die begon toen de landarbeidersbond SOC burger- en arbeidsrechten eiste voor de arbeiders in de groenteproductiezone. De Spaanse delegatie had daardoor niet eens naar Brussel af kunnen reizen. Ze deed nog een poging om per auto de grens over te steken maar werd aan de Franse kant opgevangen door blokkerende leden van de boerenbond Confederation Paysanne die verklaarden dat zij "altijd al als grondbeginsel hadden dat geen mens illegaal is en dat ieder lid van de 'Conf' óók lid is van de antiracistische alliantie". In Polen werd het hoofdkwartier van de Europese grensbewakingsinstantie Frontex in brand gestoken. Terwijl dat van de Internationale Organisatie voor Migratie IOM in Genève na een bezetting dermate beschadigd raakte dat er niet langer in gewerkt kon worden.

"Governments crack and systems fall cause unity is powerful - Lights go out - walls come tumbling down!"
Walls come tumbling down - Style Council

Doordat personeel van Group 4 niet meer de straat op kon, kwamen veel kantoren van multinationals zonder bewaking te zitten. Dat zou de reden zijn dat een grote groep mensen in Den Haag het Shell-gebouw betrokken. De bezetting was aanvankelijk tegen de hoge brandstofprijzen. Maar een groeiend deel van de mensen had juist vanwege de onbetaalbare olie de auto van de hand gedaan. Ook het tv-kijken was in een crisis terechtgekomen nadat bij de fietswedstrijd Tour De France voor het eerst ALLE deelnemers wegens doping geroyeerd werden. Veel mensen weigerden daarna nog tv te kijken of gebruikten die als onderstel voor de barbecue met de buren. Ook de ongebruikte auto's deden nog goed dienst toen hier en daar het uitvoerende deel van het kapitalistische systeem nog probeerde wat bezette hoofdkantoren van bedrijven te ontruimen en er inderhaast barricades moesten worden opgeworpen worden in de Europese hoofdsteden.

"They run our lives from a demographic chart they steal our souls from the very start and my addiction tries to make me buy it all death to the multinationals."
Death to the Multinationals - DOA

Dat ook boeren in het anders altijd zo behoudende Nederland zich voor het eerst sinds lange tijd met hun apparatuur bij acties en demonstraties voegden, had te maken met de voedselprijzencrisis. Ze merkten dat alleen de multinationals en supermarktketens beter werden van de overal gestegen prijzen en dat ze zelf alleen maar harder moesten werken voor minder geld en het vaak niet konden overleven. Ook belangrijk was het besluit dat binnen de internationale boerenbond Via Campesina genomen was, om leesgroepen te vormen rond Noam Chomsky's boek Understanding Power. ("If you become aware that people in Haiti are being paid a couple of cents an hour to make money for rich people here, that ultimately – and maybe a lot sooner than ultimately – leads to questions about the structure of power in general.")
Kenmerkend was nog een live interview op de landelijke tv-zender netwerk, een van de laatste voordat ook die uit de lucht ging omdat bewoners van Hilversum er in gingen. In de uitzending wierp een journalist bij een gemaskerde woordvoerder van de bezetters van het Shellgebouw de vraag op wat dit object nu met protesten tegen het migratiebeleid van de EU te maken had, waarmee de golf protesten immers begonnen waren. Waarop de woordvoerder, die te kennen gaf 'een huisvrouw uit Den Haag' te zijn, uitlegde dat die alles met elkaar te maken hadden: "Beleid van de EU en andere rijke landen is geweest om de wereld daarbuiten te onderwerpen zodat ze goedkope grondstoffen en arbeid leveren. Vervolgens gaan ze de slachtoffers daarvan die hierheen vluchten het leven zuur maken. Het einde van corporate power is het einde van Fort Europa, en andersom". Waarmee de teerling geworpen was en een verdere golf van bedrijfskantoren en banken bezet werden.

"And they think that they have got the battle won. I say, forgive them Lord, they know not what they've done."
The harder they come, the harder they fall - Jimmy Cliff

Natuurlijk was niet meteen alles koek en ei na het uiteenvallen van de EU. Sommige multinationals gingen vanaf de Kaaymaneilanden de tegenaanval plannen. Bovendien groeven neonazi's en extreme nationalisten, die er in alle Europese landen van langs hadden gekregen en verdreven werden, zich in de omgeving van Freiburg in. Pas nadat ze maandenlang belaagd waren, gaven zij zich over en nog steeds woedt er een discussie over de manier waarop ze daarna door het queer blok behandeld zijn... Ook qua cultuur lieten de postkapitalistische tijden soms te wensen over, zoals bleek bij het gebruik van de overgenomen tv-instellingen in Hilversum, toen een deel van de bezetters toch gewoon urenlang oude lingo-afleveringen ging uitzenden. Maar ach, dat moet kunnen en niemand dacht dat het meteen perfect zou worden. Niet voor niks hangt boven de ingang van de aanvankelijke bezette Stopera – nu een centrum voor eigen beheer-ouderen annex rollatorracebaan – naast een spandoek met de leus "geen communisme was dus ook geen oplossing", nog steeds de uitspraak van Rudolf Rocker "Ik ben anarchist, niet omdat ik denk dat dat het uiteindelijke doel is, maar juist omdat ik niet geloof in een uiteindelijk doel". ◘

In de internetversie van dit stuk zijn links naar de geciteerde liedjes te vinden.

Migranten richten strijdbaar platform op

Nederlandse migrantengroepen hebben zich in juni in een Transnational Migrant Platform (TMP) georganiseerd om voor hun rechten op te komen en tegen het huidige EU-beleid te protesteren. Klasse! sprak hierover met Abdou Menebhi van het Euro-Mediterraan Centrum Migratie en Ontwikkeling (EMCEMO). Hij legt uit de hoe situatie in Nederland met betrekking tot migranten veranderd is, en wat de prioriteiten van de beweging nu zijn.

FOTO'S: WWW.ROJOYNEGRO.INFO

Het restrictieve EU-beleid, dat detentie van migranten goedkeurt, massa-uitzettingen institutionaliseert, migranten criminaliseert en toelaat dat zij decennia zonder papieren moeten leven, terwijl hun goedkope arbeidskracht hier uitgebuit wordt, is niet nieuw. De afgelopen tien jaar heeft echter ook een externalisering van dit beleid plaats gevonden, met als gevolg dat Europa's buitengrenzen gemilitariseerd worden en dat landen van herkomst en doorreislanden, met name Afrikaanse en Oost Europese staten, gedwongen worden dit beleid ook op hun terrein te implementeren. Vooral migranten uit sub-Sahara Afrika zijn slachtoffer van dit beleid.

Opzienbarend was de vlammende open brief tegen het EU-beleid die de Boliviaanse president Evo Morales in juni in The Guardian publiceerde en die later bijval kreeg van andere presidenten. Hij legde een direct verband tussen neoliberale handelsmaatregelen en migratie, ongelijke Noord-Zuid verhoudingen en de uitbuiting van arbeidsmigranten in het Noorden. Dit is tekenend voor nieuwe verhoudingen die wereldwijd ontstaan en waarvan het TMP in Nederland wellicht een weerspiegeling is.

Abdou Menebhi, u bent al lang actief in Nederland op het gebied van rechten van migranten, wat waren en zijn jullie uitgangspunten?
EMCEMO is ontstaan uit de Marokkaanse belangen organisatie KMAN (Komité Marokkaanse Arbeiders in Nederland). We hebben strijd gevoerd tegen de onderdrukking in Marokko, maar ook tegen de onderdrukking en discriminatie van migranten hier.
Tegenwoordig praten wij van 'civil societies' en NGOs, vroeger spraken we van arbeidersbewegingen tegen het kapitaal en onderdrukking en toen hebben we ook veel acties gevoerd in bedrijven hier in Nederland. Nu zijn onze eisen ook gericht op een eerlijkere en bredere burgerschap, als antwoord op de discussie om dubbele nationaliteit, integratie en zogenaamde loyaliteit. Als je de loyaliteitsvraag stelt, vragen wij: loyaliteit aan wat? Ik ben loyaal aan bepaalde universele principes en normen, aan mensenrechten en internationale normen, maar ik ben niet loyaal aan Nederland of aan Marokko.

"Ik ben loyaal aan bepaalde universele principes zoals mensenrechten, maar niet aan Nederland of aan Marokko."

Wat is er veranderd sinds de jaren '70?
Vroeger hadden we linkse partijen en vakbewegingen, die zijn ingestort na de val van de muur, en datzelfde geldt voor migrantenorganisaties. Ook had je vroeger dictaturen in landen van herkomst en het proces van democratisering heeft invloed gehad op het kader van migranten-organisaties hier. Mensen zijn teruggegaan, maar ook zijn migranten in hogere posities belandt in de politiek, etc..
De solidariteit vanuit Nederland is veel minder geworden. De zwakheid van links heeft ook geleid tot het groeien van rechts, niet allen extreem rechts in de Nederlandse samenleving maar ook de groei van religieuze migranten-organisaties, die nu een veel belangrijkere rol spelen dan vroeger. Tegen de achtergrond van de vijandschap jegens migranten en de Islam, zie je een identiteitscrisis van de 2e generatie. De boodschap van fundamentalistische Islam was duidelijker dan die van de oude verzwakte migrantenbewegingen, die mensen niet meer kunnen mobiliseren. Er is geen sterke migranten-organisatie meer te vinden in Nederland, daarom zijn we juist begonnen met een platform, om krachten te bundelen, met al hun verschillende politieke standpunten en strategieën. Ik ben ook altijd voor een pragmatisch aanpak en brede coalities, maar deze moeten onafhankelijk zijn van politieke partijen en een globale visie vormen. Je kan hiermee bijvoorbeeld perspectieven bieden voor mensen die zoeken naar alternatieven.

Jullie hebben ervoor gekozen om migratie met ontwikkelingsbeleid te verbinden, waarom dit nu, waarom niet andere thema's?
TMP is ontstaan vanuit groepen die elkaar overal zien, bij de Sociale Fora of andere internationale conferenties, en we hebben iets gemeenschappelijk met betrekking tot de situatie in landen van herkomst en hoe dat samenhangt met migratie en vervolgens onze situatie hier.
Tegelijkertijd wordt de institutionalisering van discriminatie heel duidelijk: door de EU Terugkeerrichtlijn; het Franse voorstel om regularisering van ongedocumenteerden te verhinderen en de militarisering van het migratiebeleid. Wat hierbij belangrijk is, is tot hoe ver je perspectieven kan bieden voor migranten-organisaties die betrokken zijn en krachten kunt bundelen om de politieke agenda mede te bepalen. En daarmee bedoel ik niet beleidsnota's van de overheid, maar of wij onszelf kunnen organiseren, en ook de democratische en progressieve krachten binnen de vakbonden en mensenrechtenorganisaties. Om coalities te vormen om solidariteit met zwakke groepen te creëren en verzet te bieden tegen het harde beleid dat er nu is. Ik zoek het aspect van samenwerking, dat is voor ons de centrale boodschap. We moeten druk uitoefenen en conflicten aangaan omdat de linkse politieke partijen dat niet doen. Het is echter niet genoeg als het bij migranten-organisaties alleen blijft. Het hoeft niet alleen uitgesproken links te zijn, ook mensen die gewoon zeggen genoeg is genoeg met dit onmenselijk beleid.

De reacties uit Latijns Amerika en Afrika doen denken aan de jaren zeventig, toen het Zuiden na de dekolonisatie sterker was en op internationaal gebied eisen kon stellen...
Het Zuiden is nog niet sterk, het is nog steeds voornamelijk slachtoffer. Maar de tegenstellingen tussen het beloofde beleid en de realiteit is te groot, daarom beginnen mensen zich te verzetten. Beloftes worden niet nagekomen, aan de onderhandelingstafel willen ze alleen horen: wat kan je doen tegen je eigen Afrikanen. Zij worden nu geconfronteerd met mensenrechtenschendingen op hun eigen gebied als direct gevolg van verdragen die door de EU met het drukmiddel van handel en economische macht opgelegd is. Dit gaat te ver.

Waar kunnen deze mensen jullie vinden en hoe kunnen activisten jullie steunen?
Eerst willen wij de platformleden en hun campagnes versterken. We zoeken naar gelegenheden en activiteiten om dit te doen. In december zal er een actieweek zijn ter gelegenheid van de International Dag voor de Rechten van de Mens op 10 december en de Internationale Solidariteitsdag met Migranten op 18 december, met verschillende initiatieven en kritiek op het huidige beleid en de praktijk. Die week willen we druk op de Nederlandse overheid uitoefenen om eindelijk de VN Conventie de Internationale Conventie voor de Bescherming van de Rechten van Alle Arbeidsmigranten en hun Familieleden te ondertekenen. Verder is natuurlijk iedereen welkom om te helpen met acties en de structuur. Vrijwilligers zijn welkom om de actieweek in december en andere lokale acties te organiseren en te coördineren met bewegingen in andere landen. ◘

Interview: KATRIN McGAURAN

Meer informatie
EMCEMO
T +031(0)20 428 88 25,
info@emcemo.nl
- www.emcemo.nl

CFMW (Commission for Filipino Migrant Workers)
- www.cfmw.org

(een langere versie van dit interview is op internet te vinden bij www.globalinfo.nl)

Platform

Het Transnational Migrant Platform is 28 juni 2008 opgericht door Afrika Roots Movement, CFMW, EMCEMO, HTIB, OTRADELA (Organización de Trabajadores Domesticos Emigrantes Latinoamericanos), PASALI, RESPECT NL, TRUSTED Migrants, en het Transnational Institute (TNI). Het heeft drie werkgroepen op migratiebeleid, strategie en acties gericht. Het secretariaat zit bij EMCEMO.

Een ronde tafelgesprek over de perspectieven van feminisme en queer

Het is stil geworden. Feminisme noch queer-bewegingen weten op dit moment een luidruchtig debat aan te wakkeren. Dit was wel eens anders, zoals in de jaren ´60 en ´70 toen het feminisme in Nederland een springlevende tweede golf teweegbracht. De laatste jaren steekt steeds vaker het woordje 'queer' de kop op, zonder dat meteen duidelijk is welke debatten en analyses hier een rol spelen. Klasse! sprak met Saskia Poldervaart en Suzan van der Post over de inzet en het belang van feminisme en queer en de verschillen daartussen.

★ DOOR DORO EN KRISS

Wat is eigenlijk het verschil tussen queer en feminisme?
Suzan: Het verschil is voor mij tegelijk heel groot en heel klein. Feminisme neemt vrouwelijkheid als vertrekpunt. Queer daarentegen overstijgt de categorieën van mannelijkheid en vrouwelijkheid en stelt verlangens centraal. Dit geeft ook een ander perspectief op sekseverhoudingen. Queer wil geen nieuwe identiteitscategorie zijn, maar in- en uitsluitingsmechanismes identificeren.

"In de jaren zeventig trok het Vrouwenfestival 150.000 bezoekers!"

Saskia: Ik ben begonnen als feministe. Feminisme is voor mij het in twijfel trekken van vanzelfsprekendheden over vrouwelijkheid en mannelijkheid. Reeds in de vroege jaren '70 probeerde ik ook seksualiteit ter discussie te stellen. Feministes hielden zich daar toen weinig mee bezig. De lesbische beweging wel. Feministische en lesbische bewegingen hoorden voor mij destijds al bij elkaar, maar we wisten niet precies hoe zij zich tot elkaar verhielden.

Wat is de politieke relevantie van queer en feminisme voor andere politieke strijden?
Suzan: In de praktijk zie je dat veel sociale bewegingen het nodig hebben om zich als groep te profileren om een gezamenlijke problematiek zichtbaar te maken. De queer-beweging richt zich op een bepaalde manier juist tegen de noodzaak tot identificatie in voorgeschreven categorieën, omdat dat een mechanisme voor uitsluiting is. Een politiek van non-identificatie maakt het echter moeilijk om zichtbaar te worden voor anderen die je zou willen betrekken bij de beweging.
Saskia: De queer beweging is zeer gekant tegen normen. Dat geldt ook voor krakers. Daar worden andere bewegingen een beetje angstig van. Ik denk dat de queer beweging veel dapperder is dan het dominante gedeelte van de vrouwenbeweging in het opkomen voor hun verlangens. De dominante vrouwenbeweging is ontzettend truttig geworden. In die zin kun je queer ook zien als een verzet tegen deze tendens in de vrouwenbeweging. Zowel queers als feministes bekritiseren echter linkse bewegingen, waar mensen vaak denken dat ze vanzelfsprekend anti-seksistisch zijn. Maar in de praktijk blijkt bijvoorbeeld hoe normaal ze heteroseksualiteit vinden. Voor alle activisten geldt dat het moeite kost eigen gedrag ter discussie te stellen; de maatschappij zit in jezelf, zonder dat je er erg in hebt.

Het feminisme heeft in de jaren '70 bijvoorbeeld het concept van klasse ingewikkelder gemaakt. Toen werd geopperd dat een kritiek op de heersende klassenverhoudingen altijd een kritiek op de heersende sekseverhoudingen insluit. Hoe zou de politieke strijd veranderen als we uitgaan van feministische en queer uitgangspunten?
Suzan: Collectiviteit en solidariteit is anders georganiseerd bij feministes en queers. Je hoeft niet queer te doen om queer te 'zijn'. Je hoeft je niet op een bepaalde manier te identificeren om ergens bij betrokken te zijn. Je probeert andere mensen niet te definiëren om hun strijd te steunen. Je bent solidair met een politiek of een strijd en niet met een bepaalde mens. Misschien heeft deze vorm van politiek te maken met het feit dat de queer beweging nog niet zo heel groot is in Nederland. Ze is minder zichtbaar georganiseerd, functioneert in ad hoc situaties, door ad hoc beslissingen, en met ad hoc individuen, waaronder opvallend veel niet-Nederlanders.

Saskia: Dit lijkt wel heel erg op de anarchistische beweging, die nooit als beweging naar buiten treedt, bijvoorbeeld met duidelijke woordvoerders. Dat was ook in de vroege feministische beweging zo. De queer beweging zou het politiseren van het dagelijkse leven opnieuw in kunnen brengen in andere bewegingen, wat ook in het begin van de tweede feministische golf centraal stond.

Suzan: Queer vertrekt vanuit een positieve invulling van politiek. Het gaat niet om de afschaffing van iets, maar om een wensdenken, om verlangen. Daarbij wordt ook de vermeende vanzelfsprekendheid van de relatie tussen wensen en identiteit ter discussie gesteld.

Waarom wordt feminisme vaak als een uitstervend fenomeen gezien?
Saskia: Als we naar de geschiedenis kijken, dan hebben we dat al heel vaak gezien. Feminisme was en is meer dan een strijd voor gelijkheid met mannen. Maar bijvoorbeeld in de jaren 1920 – na de eerste feministische golf – werd gesteld dat feminisme niet meer nodig was omdat mannen en vrouwen nu 'gelijk' zijn. Vandaag de dag heerst weer hetzelfde idee dat feminisme niet meer nodig is. Tegelijkertijd zien we dan telkens terugkerende 'wetenschappelijke' verhalen over het 'natuurlijke' verschil tussen mannen en vrouwen: vrouwen zijn van nature anders en dit rechtvaardigt de bestaande ongelijkheden. Ik word dan ook helemaal razend als ik op bijeenkomsten van Women-Inc. presentaties moet aanhoren over het oergevoel en de oerkrachten van de vrouwelijkheid. Daarmee wordt ook weer het zogenaamde verzorgingsinstinct van vrouwen bezworen, terwijl mannen van nature in het bos zouden lopen te brullen. Wat een gelul!

Maar wat is in de feministische beweging na de jaren '70 gebeurd?
Saskia: Terugkijkend kunnen we zien dat groepen zich stap voor stap meer zijn gaan richten op het verwerven van macht. Aan het begin van de tweede golf was het idee: geen hiërarchie, je niets laten opleggen, je van onderop organiseren, niet namens anderen spreken, de politieke problemen zelf formuleren, zoals bij Dolle Mina. Later in Fem Soc waren er eindeloze discussies over organisatie, maar ik zag achteraf hoe deze discussies geleidelijk aan zijn verschoven: hoe krijgen we meer invloed op de regering en consolideren we onze eisen in de parlementaire politiek. Opeens ging het om tegenmacht vergroten, daarvoor hebben we leiders nodig en (betaalde) woordvoerders. Het gevolg van deze professionalisering was minder problemen zelf formuleren, minder ondeugende acties, minder elan. Dit was een fout. Wellicht moet je wel clubs hebben die zich richten op parlementaire invloed, maar die gaan dood als er geen utopische clubs zijn die autonoom optreden. Dit was echter wel een ontwikkeling die in een bredere maatschappelijke context heeft plaats gevonden, en niet alleen de feministische beweging heeft soortgelijke problemen ondervonden.

Is het mogelijk dat queer alleen daarom al gaat falen omdat zelfs queers telkens aan elkaar moeten uitleggen wat 'queer' betekent?
Suzan: Alle bewegingen die zich onder een gezamenlijke noemer scharen, moeten voortdurend herzien wat ze eigenlijk gemeen hebben. Anders faalt een beweging, per definitie. Ik denk echter dat er niet zo veel discussies zijn over wat men queer vindt, maar wel over wat men wil. Wat men op een bepaald moment gezamenlijk wil, heeft niet per se met 'queer-zijn' te maken.

Saskia: Wat ik wel leuk vind aan de queer beweging is dat men zich heel erg bewust is van de lijnen naar andere bewegingen, bijvoorbeeld de migratieproblematiek.

Wat is dan de reden dat de queer-beweging wel eens als a-politiek wordt waargenomen?
Suzan: In het middelpunt van de queer beweging staat het verlangen en niet het verzet tegen iets. Er is geen aanwijsbare vijand, geen zichtbaar en direct conflict. We zijn zo gewend om over politiek te denken in termen van conflicten. Daardoor denk je snel dat queer niets met politiek te maken heeft. Maar queer is natuurlijk ook hartstikke politiek in die wat ouderwetse zin van conflict-politiek. Niet alleen legt men allerlei pijnlijke kwesties bloot en roept men vragen op over de bestaande orde en biedt alternatieven daarvoor. Queer praktijken hebben ook concrete praktische consequenties die verschillend uitwerken voor verschillende personen, waardoor nieuwe ongelijkheden ontstaan.

Saskia: In het feminisme is dat ook zo. Het persoonlijke wordt politiek verklaard en daardoor lijkt het voor velen a-politiek.

Hoe kunnen we de geschiedenis van feminisme en queer vertellen?
Suzan: Er zijn verschillende verhalen die je kunt construeren. Óf je kunt ervoor kiezen om überhaupt geen verhaal te vertellen. Maar het is niet mogelijk om één verhaal te vertellen dat alles dekt.

Saskia: Wat ik centraal zou willen stellen, is de bewustwording van de kritiek op bestaande vanzelfsprekendheden. Op gegeven moment bedenken: waarom ben ik eigenlijk een meisje en hoor ik dit of dat te doen. Ik denk dat dit een overeenkomst is tussen feminisme en queer: tegen de norm ingaan.

Suzan: Ik denk dat dit één rode draad is voor zowel de feministische als de queer-beweging. Maar het is ook ergens een rode draad voor alle sociale bewegingen. Ze gaan allemaal in tegen een norm, tegen wat als normaal wordt beschouwd, de dominante situatie. Wat is dan de specifiekere rode draad van feminisme en queer? Ik denk dat het een combinatie is van het belichten of zichtbaar maken van normaliserende praktijken en het leggen van de relatie tussen de dagelijkse praktijk, het persoonlijke en het politieke, het opzoeken van de link.

Hoe kunnen de onderwerpen die door de feministische en de queer beweging aan de orde gesteld zijn een brede en bloeiende beweging inspireren?
Suzan: Dan veronderstel je wel dat een brede bloeiende beweging een samenhang heeft. Leve de versnippering!

Gatsie!
Suzan: Ja, dat heeft een hele positieve werking. Iedereen doet andere dingen, en natuurlijk kan samengewerkt worden. Maar ik vind het heel prettig dat verschillende mensen op verschillende manieren verschillende dingen doen, die positieve effecten hebben. Ik vind het prima dat ik me niet met alles moet bemoeien. Het gaat niet om een brede beweging, maar om een versnippering van activiteiten. We hebben geen eenheid nodig.

Versnippering is echter ook een product van het kapitalisme! Solidariteit moet toch ook een concrete praktijk vinden?
Suzan: Ja, maar solidariteit als een wensdenken, niet solidariteit in de zin van ik-ben-iets, is-dit-mijn belang? Dan is de versnippering ook veel praktischer werkbaar dan met allerlei overlegconstructies.

Is dit een pleidooi tegen strategie?
Suzan: Ja. Maar het is ook een strategie om geen strategie te hebben. Tevens zijn onderlinge contacten belangrijk.

Saskia: Die contacten zijn er véél te weinig. We weten te weinig van elkaar. Hoe moeten we dat oplossen? Fem Soc probeerde ook een tijd lang als paraplu te functioneren. Ze gaven een nieuwsbrief uit waarin álle activiteiten vermeld moesten staan. En op een gegeven moment las niemand dat meer. Het was té veel.
Ik wil ook wel vraagtekens zetten bij het idee dat het altijd om getallen moet gaan. Maar ik ben toch wel nog steeds onder de indruk dat het Vrouwenfestival in de jaren zeventig 150.000 mensen trok. Zit het in de aantallen? Ik kom er niet uit. Maar we moeten wel meer van elkaar weten.
Sociale bewegingen hebben een aantal dingen geleerd. Als je bijvoorbeeld naar de andersglobaliseringsbeweging kijkt, dan zie dat ook niet alle neuzen dezelfde kant op hoeven te staan om plotseling wel met z n allen ergens voor te kunnen gaan staan. En daarbij kan je dan wel verschillende strategieën gebruiken. Ik vind het leuk dat je tegenwoordig in verschillende bewegingen, en langzamerhand ook in de vrouwenbeweging, verschillende ideeën kunt hebben en toch gezamenlijk kunt optreden. Het gezamenlijk optreden blijft wél belangrijk. ◻

"Bij de queer beweging staat het verlangen centraal"

Saskia Poldervaart is universitaire docente Vrouwenstudies/ Politicologie aan de Universiteit van Amsterdam

Suzan van der Post is afwisselend feminist, queer en academisch terrorist m/v.

Feminisme =

Zoals dit met elke sociale beweging het geval is, zijn de opvattingen over wat feminisme is divers en genuanceerd. Sommige zien feminisme als een strijd voor de rechten van de vrouw. Anderen gaan uit van een positief beeld van 'vrouwelijkheid' zonder zichzelf als feministen te beschouwen. Weer anderen gaan uit van de kritiek van minderheden binnen de vrouwenbeweging en zien de strijd tegen maatschappelijke onderdrukkingmechanismen als doorslaggevend. Centraal bij deze laatste groep staat het inzicht dat verschillende vormen van racisme, seksisme, klassenonderscheid, homo- en transphobie, en 'lichaamsdiscriminatie' alleen kunnen worden geanalyseerd als zijnde met elkaar verweven machtsinstrumenten. Deze stroming binnen het feminisme is daarom gericht op het vormen van allianties, en ziet zichzelf niet meer als vrouwenstrijd alleen, maar als feministische vorm van analyse, kritiek en actie.

Queer =

Queer is een gedifferentieerde beweging die niet onder een noemer te brengen valt. Het lijkt een eigenschap van queers om te proberen aan vastgelegde identiteiten te ontsnappen, en tegelijkertijd de heteronorm aan te vallen. De heteronorm is de maatschappelijke opvatting dat heteroseksuele relaties 'natuurlijk' zijn. De heteronormaliteit berust vaak op de aanname dat er eenduidig definieerbare seksen bestaan (mannelijk/ vrouwelijk), en dat mannen en vrouwen zich volgens hun geslachtsrol gedragen en hun begeerte op personen van het 'andere' geslacht richten. Queer vat sekse noch geslacht noch begeerte op als tweeslachtig. Dit betekent dat er een x-tal geslachten zijn die zich x-voudig kunnen gedragen en hun begeren en begeerte op x-voudige wijze uiten – vooropgesteld dat er geen sprake zou zijn van machtsmechanismen volgens de heteronorm.

Dolle Mina =

Dolle Mina was een losse activistische feministische organisatie in de jaren '70, genoemd naar Wilhelmina Drucker, een socialistische feministe uit de eerste golf. Fem Soc was een structuur van vrouwen die halverwege de jaren '70 begon en feminisme meer aan marxistische analyse en (partij)politiek wilde verbinden. Beide zijn belangrijke exponenten van de tweede feministische golf.

"Geen hiërarchie, je niets laten opleggen, je van onderop organiseren"

Meer lezen?

Websites
- www.iiav.nl
- www.ihlia.nl
- www.tijdschriftlover.nl
- www.genderchangers.org
- www.svzv.nl
- www.n00dles.nl

Meer links op
- www.ladyfestamsterdam.nl

Of google:
A Space of One's Own – A Rescource for Feminist Blogs on the Web.

Vervolg van pagina 1

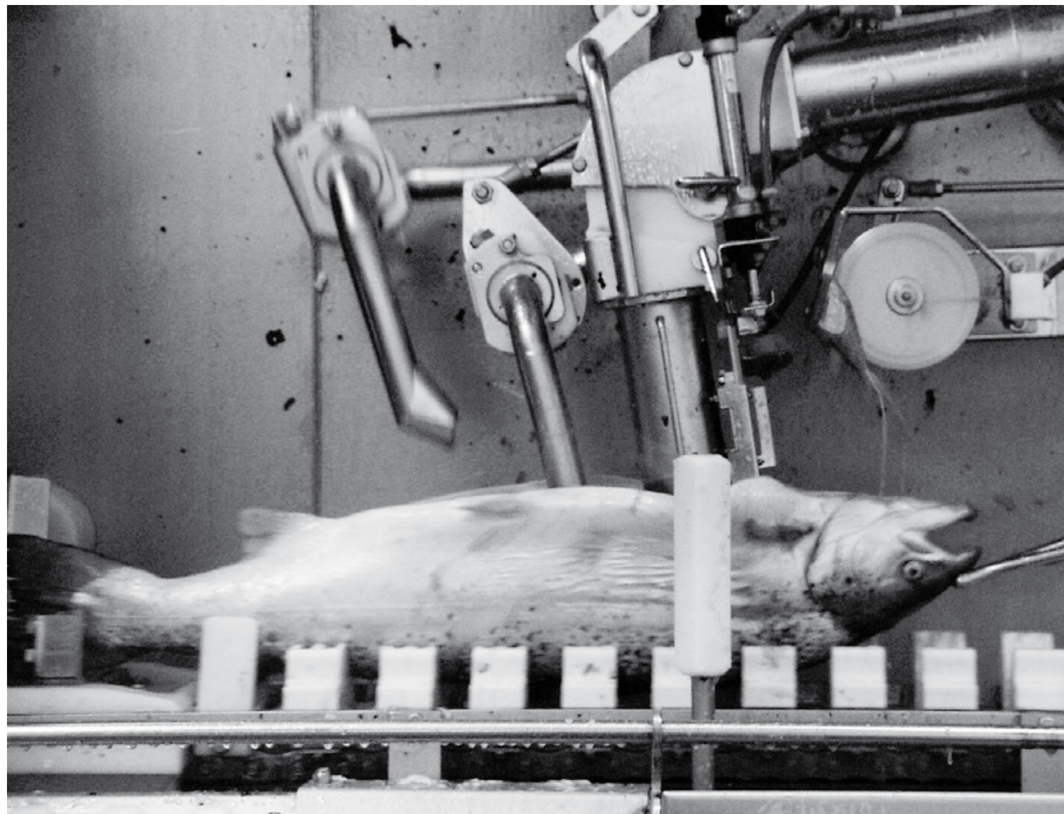
De voedselcrisis zonder schaarste

Sinds 2007 zijn de prijzen van basisvoedselgewassen als rijst, maïs en tarwe plotseling sterk gestegen. Hoewel de prijzen van sommige voedselgewassen inmiddels weer wat zijn gedaald, verwachten deskundigen dat ze de komende tien jaar extreem hoog zullen blijven.

★ DOOR KEES HUDIG

VERVOLG VAN PAGINA 1

zou vanzelf goed komen indien dat wel gebeurt en de markt verder z'n gang kan gaan. Volgens deze theorie is er verder niets mis wat structuur of systeem betreft.
Een zienswijze die in schril contrast staat met de verklaring die veelal uit de kritische boerenhoek komt en wordt gedeeld door veel deskundigen. Zij noemen een aantal systematische factoren als hoofdoorzaak van de prijsstijgingen. Bovendien is een eenvoudige beschouwing van de feitelijke situatie voldoende om te kunnen stellen dat schaarste in ieder geval niet de reden is. Het is algemeen bekend dat er meer dan voldoende voedsel op de wereld wordt geproduceerd om iedereen te voeden. Vaak is er in het gebied waar honger heerst ook lokaal geen schaarste. Het Amerikaanse tijdschrift Monthly Review illustreerde dit aan de hand van de situatie in de VS: in het rijkste land ter wereld, waar zoveel voedsel is dat miljoenen aan overgewicht lijden, leefden in 2006 tenminste 35 miljoen mensen onder wat wordt genoemd 'voedselonzekere omstandigheden'. In tenminste 5 miljoen huishoudens in de VS hadden kinderen het hele jaar door niet genoeg te eten.

Still uit de film Our Daily Bread (www.ourdailybread.at)

Het probleem is dus niet een (absoluut) tekort aan voedsel en het heeft dus te maken met andere factoren. De voornaamste factoren die worden genoemd (naast een aantal 'natuurlijke', zoals misoogsten of bevolkingsaanwas) zijn: de stijgende olieprijs, de gevolgen van klimaatverandering, stijgende vraag door de opkomst van ondermeer China, hervormingen van de landbouwwetten door 'vrijhandel', de toenemende teelt van biobrandstofgewassen, de rol van voedselmultinationals en speculatie met grondstoffen. In de meeste verklaringen wordt gewezen op het samenspel van deze factoren, of een aantal daarvan, die een 'perfect storm' deed ontstaan die nu zijn verwoestende tocht over de wereld maakt.
De meest onderbelichte factor is in ieder geval de laatste in het rijtje: speculatie. Daarover bestaat namelijk veel onduidelijkheid; en vaak wordt beschouwing van deze factor zelfs geheel achterwege gelaten. Toch is speculatie in de grondstoffenhandel (net als alle beleggingen op dat gebied) zeer waarschijnlijk een belangrijke motor achter de snelle stijging van de prijzen. Volgens veel deskundigen is er ook een relatie met de kredietcrisis: veel kapitaal is snel verplaatst naar de grondstoffenhandel toen beleggingen (en aanverwante derivaten) in de hypotheekmarkt te riskant werden. Zie daar ook de misschien wel meest brisante van alle verbanden: elke keer als de economische crisis aanwakkert, zijn de armsten op aarde de klos omdat de rijken gaan beleggen in 'hun' voedsel, met prijsopdrijving als gevolg.

> "Als ik de mensen te eten geef dan noemt men mij een heilige, maar als ik vraag waarom de mensen niet te eten hebben dan ben ik een communist!" **Braziliaanse bisschop Dom helder Camara**

Vrijhandel of voedselzekerheid

In Nederland is de landbouwkundige Jan Douwe van der Ploeg zeer uitgesproken in zijn duiding van de voedselprijzencrisis [1]). Volgens hem komt het voornamelijk door de macht van de voedselmultinationals en de ruimte die zij gekregen hebben door internationaal vrijhandelsbeleid. Van der Ploeg wijst ook op het feit dat landbouw door kleine boeren in ontwikkelingslanden al jaren structureel worden verwaarloosd, en roept op om het beleid te richten op het versterken van hun positie. Ook internationale kritische boerenorganisaties als Vía Campesina zien daarin de oplossing, het buzzword is 'voedselzekerheid'. Dat zou echter lijnrecht ingaan tegen het internationale beleid dat de heersende landen, gesteund door veel ontwikkelings-NGO's, voorstaan. Die hebben immers altijd voorgehouden dat liberalisering van de wereldmarkt, in combinatie met de economische groei die dat met zich mee zou brengen, overal de oplossing zou brengen.

George Caffentzis merkte in een overzichtsartikel over 2000 jaar hongersnoodbeleid in het tijdschrift Turbulence op, dat de in linkse kringen populaire theorie van de 'perfecte storm', verraderlijk is. Welke factoren dan ook precies welke rol spelen is minder van belang dan de constatering dat mensen wereldwijd afhankelijk zijn gemaakt van een wereldmarkt in voedsel. Landen die traditioneel zelfvoorzienend waren in voedsel, zijn door 'vrijhandels'beleid omgevormd in importeurs van datzelfde voedsel. "Als deze geschiedenis eenmaal onder ogen wordt gezien, kan niemand meer beweren dat de prijsstijgingen door een toevallige samenloop van factoren wordt veroorzaakt". De omstandigheden op de wereldmarkt zorgen er klaarblijkelijk ook voor dat alleen de voedselbedrijven en supermarktconcerns profiteren van de prijsstijgingen en de kleine producenten niet.

Slachtoffer Millenniumdoelen

Behalve zo'n miljard mensen op de planeet die niet of niet genoeg te eten hebben, is er nog een groep die het slachtoffer van de voedselprijzencrisis dreigt te worden, namelijk de systeemondersteunende ontwikkelings-NGO's en hun campagne voor de Millenniumdoelen. In het kielzog van de groep burgers die in toenemende mate woedend zijn over de stelselmatig steeds meer scheefgetrokken verhoudingen op de planeet – ook wel de globaliseringsbeweging genoemd – kwamen ontwikkelings-NGO's met een plan om de boel wat recht te trekken en het systeem tegelijkertijd intact te houden. Een set streefdoelen voor 2015 werd de Millenniumdoelen gedoopt. Waren deze toch al omstreden, omdat het deels om promotie van neoliberaal beleid gaat, nu blijkt de voedselcrisis ook nog elke winst wat betreft terugdringing van de 'onderontwikkeling' teniet te doen. Overigens bleef een duidelijke reactie op de plotselinge voedelscrisis door deze zelfde NGO's tot dusver grotendeels uit. Maar het enige lichtpuntje in deze crisis is dat daardoor wellicht wat pijlers onder de kapitalistische consensus tot wankelen worden gebracht en ze hier en daar gedwongen zullen worden tot strategische heroriëntatie en de keuze voor een wat radicaler beleid. ◘

1) Noot: politieke boerenorganisaties weigeren te spreken over een voedselcrisis omdat er immers geen tekort aan voedsel is, vaak ook niet lokaal. De crisis wordt veroorzaakt doordat de prijzen te hoog zijn voor arme mensen om het voedsel te kopen. Daarom is het beter de term voedselprijzencrisis te gebruiken.

Literatuur: Fred Magdoff, World Food Crisis, Monthly Review mei 2008
George Caffentzis, Starvation Politics, Turbulence nr 4, juli 2008
Interview Jan Douwe van der Ploeg Onze Wereld 7/8-08 en NRC 10 mei 2008
Manufacturing Hunger, Oakland Institute september 2008

WTO in het slop?

Een van de heugelijke ontwikkelingen tijdens de zomervakantie, was het feit dat de poging van de WTO-leiding samen met de EU om de onderhandelingen over de Doha-ronde van de WTO vlot te trekken, weer eens mislukten. Voormalig EU-commissaris Pascal Lamy, tegenwoordig directeur-Generaal van de WTO, haalde alles uit de kan om te proberen de onderhandelingen weer op de rails te zetten, maar uiteindelijk gingen de heren uiteen zonder resultaat. Het obsessieve vasthouden door de rijke landen aan handelsliberalisering en het veroveren van markten in het mondiale Zuiden, is de oorzaak. Helaas wordt nog steeds niet besloten om de WTO op te heffen, en zullen er nieuwe pogingen in het verschiet staan om te komen tot liberalisering en marktopening. Daarbij zijn vreemd genoeg landen als Brazilië – die hun formele economie hebben gericht op export van grondstoffen en landbouwproducten – behulpzaam. Ondertussen wordt dezelfde agenda via ondoorzichtige bilaterale en regionale handelsbesprekingen doorgedrukt, waarvoor in het mondiale Noorden (en zeker in Nederland) nauwelijks aandacht bestaat. Typisch is dat de EU, alle mooie woorden over ontwikkelingshulp ten spijt, vooraan staat en een agressieve 'vrijhandels'-positie inneemt.

Meer informatie
- www.bilaterals.org
- www.stopglobaleurope.org
- www.globalinfo.nl

Meer lezen?

Boek
The New Peasantries Struggles for Autonomy and Sustainability in an Era of Empire and Globalization, Jan Douwe van der Ploeg, Earthscan 2008

Websites
- www.fian.org,
- www.viacampesina.org,
- www.foodfirst.org
- www.oaklandinstitute.org

In Nederland is sinds een jaar of twee een relatief nieuwe groep neonazi's actief. Ze bereikt één ding dat haar voorgangers niet vaak gelukt is: naast afkeer ook enige verwarring te wekken. Jeroen Bosch van Alert!, vakblad voor antifascisten schreef een toelichting op recente ontwikkelingen onder radicaal rechtse jongeren, met nadruk op hun gebruik van symboliek en tactieken uit 'autonome' of antifascistische hoek.

★ DOOR JEROEN BOSCH, REDACTIE ALERT!

FOTO: ALERT!

NSA: "Wij zijn de ware antifascisten!"

'Autonome' nationaal-socialisten

Ze noemen zich 'autonome nationaal socialisten' en hun club heet 'Nationaal Socialistische Actie', een knipoog naar hun tegenstanders van Antifascistische Actie. Om aan hun 'revolutionaire' houding – en hun haat tegen joden – uiting te geven, dragen ze de Khefiye, de Palestijnse sjaal. De leuzen en symbolen op hun spandoeken komen ook bekend voor; veel Engelstalige slogans tegen het systeem en tekeningen uit de links-radicale autonome scene, zoals een mannetje met bivakmuts dat met een katapult mikt.
Wat nu de NSA heet ontstond in 2005 in Zoetermeer uit een groep doorgeradicaliseerde gabbers en skinheads. Deze vonden elkaar eerst onder de noemer Jeugd Storm Nederland – naar de jongerenorganisatie van de NSB – en werden vervolgens gerekruteerd door het Aktiefront Nationale Socialisten. Het ANS staat al sinds jaar en dag onder leiding van ex-maoïst Eite Homan en wil via de politiek van de antikapitalistische vleugel van de Sturm Abteilung (SA) uit het Derde Rijk eerst de straat en vervolgens de staat overnemen.

> Wel opzienbarend is hun gedweep met radicale islam.

Vooralsnog schiet het met deze ambitieuze voornemens echter niet zo op. Het ANS, midden jaren tachtig overgewaaid uit Duitsland, lijdt al jarenlang een marginaal bestaan, eerst meeliftend op de 'bonehead'-cultuur van de activisten van de in 1998 verboden CP'86, vanaf 1996 actief in de structuren van de Nederlandse Volks Unie (NVU). Eerst met illegale demonstraties, sinds 2001 op legale demonstraties de ordedienst verzorgend. Ook kan het ANS gezien worden als de politieke tak van Blood & Honour, de Racial Volunteer Force (RVF).

Op demonstraties van de NVU – en steeds vaker op eigen demonstraties – loopt een soort 'zwart blok' mee, omgeven met spandoeken. Men kleedt zich identiek, in zwarte legerbroeken, pilotenjassen en met zwarte petjes, vechthandschoenen en zonnebrillen en distantieert zich van 'burgerlijke systeempartijen' aan de (extreem) rechterzijde. Met dit zwarte blok creëren ze een tijdelijke autonome zone waarin ruimte is voor nationaal socialistische slogans als 'Ruhm und Ehre fur die Deutsche Wehrmacht', 'Schutzstaffelsoldaten, heldentater' en 'Nationaal socialisme nu!'. Het zwarte blok, een uitstekend middel om je demonstranten tegen politiegeweld en geweld van tegenstanders te beschermen en vandaar uit acties te ondernemen, lijkt in rechtse handen vooralsnog echter meer vorm dan inhoud: acties worden er uit deze blokken tot nu toe niet ondernomen.

Verwarde geluiden

Als je kijkt naar de individuele 'trackrecords' van deze activisten valt het toch niet mee: intimidatie, geweld, steekpartijen. Dat alles is, voor wie ermee bekend is, typisch *bonehead* gedrag. Wat wel opzienbarend is, is hun gedweep met de radicale Islam. Zo roepen ze vanuit het zwart blok de slogan 'Hamas, Jihad, Hezbollah'. Deze groepen worden gezien als revolutionaire groepen die strijden tegen Israël en de Verenigde Staten. De radicale Islam zou een 'zuivere beweging' zijn, niet besmet door 'globalisering, kapitalisme en Amerikanisme'. En dus zie je de top van de NSA op een demonstratie rondlopen met t-shirts met het portret van de Iraanse president Ahmedinejad en de tekst 'Mein Freund ist ein Auslander…', wappert een Palestijnse vlag in de demonstratie en is ANS-leider Homan gezien in een t-shirt met het portret van Osama Bin Laden. Ook liepen piepjonge neonazi's op een demonstratie in Den Haag met een spandoek waarop de rotskoepelmoskee (die met dat gouden dak) in Jeruzalem stond afgebeeld.

Dit gedrag wordt hen niet in dank afgenomen door andere extreem-rechtse groepen, zoals Blood & Honour traditional (zeg maar de muziektak) en hun politieke partij Nationalistische Volks Beweging (NVB). Deze zijn tegen de Islam en voor assimilatie. De NVU daarentegen wil dat moslims hun eigen cultuur behouden zodat de 'repatriatie' – als zij aan de macht komen (sic) – soepeler verloopt.
Uiteraard is de NSA fel tegen de 'zionist' Wilders. Dergelijke tegenstellingen tussen rechtse figuren zijn van alle tijden, maar wat te denken van de recente roep van de NSA om een eigen 'vrijplaats' in Zoetermeer en tegen de repressie door politie en gemeente daar? Op de laatste paar demonstraties gaat de NSA in de overdrive en scandeert 'Wij zijn de ware antifascisten!'. Op het neonazistische internetforum Stormfront leggen ze dat uit als het afzetten tegen het fascisme van Mussolini, die zij als 'bourgeois-fascist' en een verrader van de arbeiders beschouwen. Naast vlaggen en stickers met een op het AFA-logo lijkend symbool op (met de tekst Nationaal Socialistische Aktie) duiken er grote spandoeken met de tekst 'Antifascistische Actie' en een heus AFA-logo op… ◘

Abonnement op het kwartaalblad Alert! (sinds 1997) neem je door 12 euro over te maken op giro 6896749 Alert, Utrecht. Op www.alertafa.nl staan vele artikelen online, nieuwe edities van een Alert! verschijnen na een half jaar online. Reageren? alertafa@xs4all.nl

FOTO EN BEWERKING: STUDIOTEEKENS

CARTOON: WWW.INK4RIOT.ALTERVISTA.ORG

Les 2: Stel niet uit tot morgen, waar je vandaag nog voor kunt zorgen.

Agenda

Zie ook agenda's: actie en kraken:
• squat.net/radar
Globalisering/economie:
• www.globalinfo.nl/content/view/94
En de Aktie Agenda:
• www.aktieagenda.nl

zo 26 oktober
Herdenking slachtoffers Schipholbrand
• www.schipholwakes.nl

di 28 oktober
Protest tegen huwelijk tussen de EU en de Europese ondernemersbond UNICE, bij het Charlemagne gebouw, de zetel van de commissie van handel van de EU in Brussel

wo 5 november
Emancipating education for all students global action day for emancipated education
• www.emancipating-education-for-all.org

do 6 november
Weer een NIID-wapenbeurs en nu in Rotterdam (Ahoyhal, 9-17.00 uur) Protest zal er zijn, meer info bij • www.haagsvredesplatform.nl

za 8 november
Grote demonstratie voor sluiting atoomafvalopslag Gorleben

ma 10 november
Debat en lezingen over de kredietcrisis, CREA, Amsterdam • www.crea.uva.nl

di 18 november
Utrecht: Geloofwaardige globalisering
• www.geloofwaardige-economie.nl

vr 21- zo 23 november
4e 2.Dh5-festival (in Den Bosch)
• www.2dh5.nl

di 25 november
Amsterdam: Solidariteit of liefdadigheid?
• www.xminy.nl

za 29 november
40-jarig verjaardagsfeest XminY in Zaal 100 Amsterdam

wo 10 - do 18 december
Internationale actieweek voor rechten van migranten

Ergens in december
Een nieuwe Klasse!

za 20 december
zal er in zaandam een grote demonstratie zijn tegen dat er dag in dag uit dieren opgesloten en gedood worden voor de consumptie van mensen.
• www.respectvoordieren.nl

(Bijna) elke vrijdag, soms zondag overdag
Infoprogramma in Knoflook, Den Bosch
• www.knoflook.verenigingontspoord.org

di 27 januari - zo 1 februari
Wereld Sociaal Forum in Belem, Brazilië
• www.fsm2009amazonia.org.br

maart
Massale protesten tegen eurotop in Brussel over sociaal beleid (zie Klasse!)

Rond za 4 april
Blokkeren van de viering van de NAVO-verjaardag, Strassbourg/Kehl

do 9 - di 14 april
Autonome vrouwen en lesbiese bijeenkomst in Wenen, • http://feministgathering.wolfs-mutter.com

Er zijn tientallen (vrij)plaatsen waar alternatieve cultuur en politieke bedreven wordt zonder dat de commercie de pret komt bederven. Een overzicht is te vinden op: • www.radar.squat.net • www.ravagedigitaal.org/linksalle.htm. De lijsten hieronder zijn een nogal willekeurige selectie.

Boekwinkels en infocentra

DE ROOIE RAT
Neerlands oudste en grootste linkse boekwinkel:
Oudegracht 65, Utrecht
• www.rooierat.nl
HET FORT VAN SJAKOO
Jodenbreestraat 24
Amsterdam
• www.sjakoo.nl
ROSA
Folkingedwarsstraat 16A
Groningen
• www.bookshoprosa.org
INFOTHEEK GENT
Annonciadenstraat 16, Gent
• www.anarchie.be/infotheek
INFOCENTRUM WAGENINGEN
Burgtstraat 3 Wageningen
• www.xs4all.nl/~infocen
EURODUSNIE
Koppenhinksteeg, Leiden
• www.eurodusnie.nl
OMSLAG
Werkplaats voor duurzame ontwikkeling. Hoogstraat 301a in Eindhoven. (Bezoeken: bel dan eerst 040-2910295)
• www.omslag.nl
ONTSPOORD
Havendijk 1 Den Bosch
weggeefwinkel (dinsdagavond & zaterdag), dagcafe en infoavonden (elke vrijdag)
• knoflook.verenigingontspoord.org
WEGGEEFWINKELS
• www.weggeefwinkels.nl

En dan nog deze:

• www.vrijheidvanbeweging.nl
• www.noborder.org
• www.doorbraak.eu

Websites

DE VRIJE:
• www.devrije.nl
INDYMEDIA:
• www.indymedia.nl
KONFRONTATIE:
• www.konfrontatie.nl
GLOBALINFO:
• www.globalinfo.nl
KLEINTJE MUURKRANT:
• www.stelling.nl/kleintje
VÓÓR DE VERANDERING:
• www.globalternatives.nl
OVER SUPERMARKTEN:
• www.supermacht.nl
STUDENTEN:
• www.universitaireactivisten.nl
Om er een paar te noemen

2.DH5

Een jaarlijks 'festival' met workshops en presentaties over methodes om de wereld te versleutelen. Dit keer is het thema de strijd om arbeid, inkomen en levensonderhoud van onderop. De informatie loopt van zeer praktisch (hoe kom ik aan geld zonder te werken?) tot meer theoretisch. En ook een lekker cultureel programma met films en muziek. Indien gewenst kan er een slaapplek verzorgd worden.
Van vrijdag 21 - zondag 23 november in Den Bosch.
• www.2dh5.nl

Organisaties

ANARCHISTISCHE GROEP AMSTERDAM (AGA)
Zaterdag Anarchistische Bibliotheek van 14.00 tot 18.00u
1e Schinkelstraat 14-16 A'dam
• agamsterdam.wordpress.com
VRIJE BOND
• www.buitendeorde.nl

Geld

Nodig voor acties en campagnes?:
XMINY Solidariteitsfonds
• www.xminy.nl
Die op z'n beurt weer vele vaste donateurs nodig heeft: giro 609060 Amsterdam. Verder zijn er vaak lokale subsidiepotjes. En het:
ANA MARIA FONDS
• www.amf.nl voor onderzoek en verdieping. Giro 102002 Utrecht.
GEEF JE GELD WEG!
Of dat van een ander!
Klasse! wil ook wat: stort grote bedragen op gironummer 9554857 van 'Het Lab' in Amsterdam

OOK OP DEZE PAGINA?
Laat maar weten als je ook op deze achterpagina wilt staan: klasse@globalinfo.nl

Klasse! zoekt vormgever

Grafici, kunstenaars en typografen opgelet: Klasse zoekt vanaf januari 2009 een nieuwe vormgever. Ben je bekend met pagina-lay-out in Indesign, lijkt je het leuk om een krant te maken en ben je simpelweg klasse mail dan met: Huibert@studioteekens.nl

MEDEDELING
Klussers gezocht op de Grotebroek (Nijmegen) – elke donderdag, vrijdag en zaterdag
• www.grotebroek.nl

Lay out: studioteekens.nl

STUDIOTEEKENS

Foto van 'anarchosyn' op Flickr

Knip uit en plak voor je raam

Geen auto's voor mijn raam aub!

